

Proloog

Oktober is een echte verademing na de verzengende hitte van de voorbije maanden. Erwin loopt zich in het begin voortdurend in het zweet. Nadien past hij zich enigszins aan de tropische warmte in India aan, maar hij is nu pas echt in zijn sas bij de mildere temperatuur. Vanop het hoge dakterras van de woning van Indiase vrienden heeft hij uitzicht op de stad Mathura aan de Yamunarivier. Bij een licht briesje, kijkt hij gefascineerd naar een feeëriek lichtspel. Op de lappendeken van platte daken in de wijde omgeving dansen overal lichtjes in aarden potten, ook de voorgevels en opritten van woningen zijn uitbundig verlicht. Het begint te schemeren en Erwin is in de wolken op zijn eerste lichtfeest in de geboortestad van Lord Krishna.

Opgewonden dat hij het Divali festival in familieverband kan vieren en behoorlijk trots dat hij alle gezinsleden uitgebreid in het Hindi kan begroeten. Tegelijk verrast hij hen met laddu's, rasgulla's en andere typisch Indiase zoetigheden. Ze laten die in hun mond smelten na de feestelijke vegetarische maaltijd, bereid door Mishrani, de kokkin die dagelijks op vaste tijdstippen komt koken. Kort na het overlijden van haar man heeft de grootmoeder de, toen nog erg jonge, kokkin in dienst genomen. De 72-jarige Chameli runt de zaak, bijgestaan door een bediende en haar twee kleinzonen. Als uitgeefster van publicaties over geneeskundige kruiden en planten zet ze het levenswerk van haar overleden man voort. Daarnaast verkoopt ze ook medicinale ayurvedische kruiden. Haar enige dochter Gita studeerde af als huisarts en specialiseerde zich nadien in oogheelkunde. Ze werkt drie dagen in de oogkliniek in Mathura. Daarnaast drie dagen in een centrum voor gezondheidszorg en plattelandsontwikkeling, opgezet door een ngo waar Erwin als jonge Belgische arts sinds kort aan de slag is. Ze neemt hem snel in vertrouwen. Zo komt hij te weten dat ze de afgelopen jaren samen met haar moeder alleen heeft ingestaan voor de opvoeding en ondersteuning van haar flink opgeschoten kinderen, twee zonen en een dochter.

De vader is decaan aan de universiteit van de historische stad Lucknow en komt sinds zijn aanstelling in de hoofdstad van de deelstaat Uttar Pradesh slechts sporadisch naar huis, zoals op deze

speciale dag voor de hindoes. Hoewel Erwin al een en ander heeft gelezen over het *Ramayana* epos en het feest van Divali, luistert hij toch aandachtig naar de decaan in zijn traditionele Indiase klederdracht. Hij legt uit dat op Divali hindoes de zege vieren van de god Ram over de demon Ravan, die op het eiland Lanka in de pan is gehakt. "Het festival van het licht staat dus symbool voor de overwinning van het goede over het kwade." Professor Mishra is weliswaar decaan aan de faculteit economie, maar etaleert graag zijn culturele bagage. Voor Erwin verduidelijkt hij nog dat Divali is afgeleid van het Sanskriet woord Dipavali en letterlijk een rij lichtjes betekent. Die avond in aanwezigheid van Erwin verwart de professor de huiselijke kring ogenschijnlijk met zijn studentenaula. Hij wil imponeren met enkele citaten uit de vuistdikke '*Ramcharitmanas*' van de dichter Tulsidas, die in de zestiende eeuw het oorspronkelijke epos minutieus uit het Sanskriet heeft vertaald. Erwin weet dat de *Ramcharitmanas*, *Heilig meer van de daden van Ram*, een meesterwerk in de Hindi literatuur is. Van dat boek werden miljoenen exemplaren verspreid, vergelijkbaar met de oplagen en het succes destijds van de Bijbel in Europa.

De decaan apprecieert Erwins aanwezigheid op de viering van dit hindoeefestival, maar hij lijkt hem uit zijn tent te willen lokken. "Het is heel dapper dat je onze taal leert en als arts in India wil werken. *By the way young man*, weet je dat verschillende topdokters uit India leidende functies bekleden in gezondheidsinstellingen in het Verenigd Koninkrijk, de Verenigde Staten en Canada? Wellicht wil je in hun voetsporen treden. Ik begrijp anders niet goed wat je bezielt om hier bij ons in de arme dorpen op het platteland te komen werken." Professor Mishra is rad van tong en legt de eerder timide Erwin het vuur aan de schenen. Zijn vrouw Gita ziet het met lede ogen aan. Zijn opmerking over het werken in een boerengat, is eigenlijk ook een sneer naar haar werkzaamheden. Bovendien weet ze dat het hem dwars zit dat het gezondheidscentrum nog in belangrijke mate van Westerse financiering afhankelijk is. Er volgt een ongemakkelijke stilte. De muzikale dochter Madhu, met haar doordringende donkere ogen en lange zwarte wimpers, brengt de gemoedelijke sfeer van bij het begin van de avond terug met een eigentijdse versie van een klassiek lied. Iedereen is in de ban van haar melodieuze stem. Als afsluiting van de avond drinken ze bij kaarslicht Darjeeling thee. Die lust Erwin ook, maar dan zonder de overdosis suiker.